

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyrat Financiare

më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2009

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

PASQYRA PËRMBLEDHËSE

FAQJA

Pasqyra e gjendjes financiare	1
Pasqyra përmbledhëse e të ardhurave	2
Pasqyra e ndryshimeve në kapital dhe rezerva	3
Pasqyra e rrjedhjes së parasë	4
Shënime mbi pasqyrat financiare	5 - 40

KPMG Albania Sh.p.k. - Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Telephone +381 38 246 771
Telefax +381 38 246 772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Raporti i Auditorëve të Pavarur

Bordit Drejtues të
Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës

Prishtinë, 19 maj 2010

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të bashkëngjitura të Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës ("Banka"), të cilat përbëhen nga paqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2009, pasqyra përmbledhëse e të ardhurave, pasqyra e ndryshimeve në kapital dhe pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në atë datë, dhe shënimet që përfshijnë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe informacione të tjera shpjeguese.

Përgjegjësia e Drejtimit për Pasqyrat Financiare

Manaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Kjo përgjegjësi përfshin: hartimin, zbatimin dhe mbajtjen e kontrollit të brendshëm të përshtatshëm, për përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të pasqyrave financiare pa anomali materiale, të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi; zgjedhjen dhe zbatimin e politikave të përshtatshme kontabël; dhe kryerjen e çmuarjeve kontabël të arsyeshme për rrethanat.

Përgjegjësia e Audituesve

Përgjegjësia jonë është të shprehim një opinion mbi këto pasqyra financiare bazuar në auditimin tonë. Auditimi ynë u bë në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Auditimit. Këto standarte kërkojnë që ne të respektojmë kërkesat e etikës dhe të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin me qëllim që të marrim një siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare nuk kanë anomali materiale.

Auditimi ka të bëjë me kryerjen e procedurave për të marrë evidencë auditimi rreth shumave dhe informacioneve të dhëna në pasqyrat financiare. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i audituesit, përfshirë këtu dhe vlerësimin e rreziqeve të anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimit apo gabimit. Kur vlerëson këto rreziqe, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm të entitetit mbi përgatitjen dhe paraqitjen e sinqertë të pasqyrave financiare në mënyrë që të planifikojë procedura të përshtatshme auditimi në rrethanat përkatëse të entitetit, por jo me qëllim që të shprehë një opinion mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të entitetit. Auditimi gjithashtu ka të bëjë me vlerësimin e përshtatshmërisë së metodave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të bëra nga manaxhmenti, si dhe me vlerësimin e paraqitjes së përgjithshme të pasqyrave financiare.

Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë bazat për opinionin tonë.

Opinion

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të sigurtë të gjendjes financiare të Bankës më 31 dhjetor 2009, të rezultatit të saj financiar dhe të flukseve të saj të parave për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standartet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Theksimi i Çështjes

Pa dhënë rezervë në opinion, ne tërheqim vëmendjen për shënimin 4(f) të pasqyrave financiare ku cilësohet se sipas Ligjit Nr. 03/L-074 për Bankën Qëndrore të Republikës së Kosovës, Kapitali dhe Llogaritë e Rezervave të Përgjithshme duhet të jenë së paku të barasvlefshme me pesë për qind të shumës totale të gjendjeve kreditore të të gjitha llogarive të mbajtura në librat e Bankës në fund të çdo viti financiar. Më 31 dhjetor 2009 dhe 2008 kjo kërkesë nuk ishte përmbushur.

KPMG Albania Shpk Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

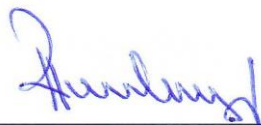
Pasqyra e gjendjes financiare

Më 31 dhjetor

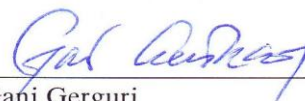
<i>Në mijë Euro</i>	Shëni mi	2009	2008
Aktivët			
Paraja e gatshme	7	21,806	39,674
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	34,899	10,403
Bono thesari	9	529,652	541,019
Depozita me bankat e huaja	10	487,529	519,276
Aktive në Fondin Monetar Ndërkombëtar ("FMN")	11	124,482	-
Aktive afatgjata materiale	12	2,115	2,087
Aktive afatgjata jo-materiale	13	174	86
Aktive të tjera	14	351	406
Gjithsej aktivët		<u>1,201,008</u>	<u>1,112,951</u>
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave vendase	15	233,246	137,158
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	124,786	-
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	665,187	908,212
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	130,847	24,400
Detyrime të tjera vendase	19	2,019	1,978
Gjithsej detyrimet		<u>1,156,085</u>	<u>1,071,748</u>
Kapitali dhe rezervat			
Kapitali	20	30,000	30,000
Rezerva të përgjithshme	21	14,923	11,203
Gjithsej kapitali dhe rezervat		<u>44,923</u>	<u>41,203</u>
Gjithsej detyrimet, kapitali dhe rezervat		<u>1,201,008</u>	<u>1,112,951</u>

Shënimet nga faqja 5 deri në faqen 40 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare nga faqja 1 deri në faqen 40 u miratuan nga menaxhmenti i Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës në 24 mars 2010 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Hashim Rexhepi
Guvernator

Gani Gerguri
Zëvendësguvernator

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra përmbledhëse e të ardhurave

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

<i>Në mijë Euro</i>	Shëni mi	2009	2008
Të ardhura nga interesi		6,629	42,841
Shpenzime për interes		(2,500)	(34,063)
Të ardhura nga interesi, neto	22	<u>4,129</u>	<u>8,778</u>
Të ardhura nga tarifa dhe komisione		2,462	884
Shpenzime për tarifa dhe komisione		(269)	(215)
Të ardhura nga tarifa dhe komisione, neto	23	<u>2,193</u>	<u>669</u>
Të ardhura nga grantet	24	24	85
Të ardhura operative të tjera	25	<u>1,340</u>	<u>1,087</u>
Të ardhura operative të tjera		<u>7,686</u>	<u>10,619</u>
Shpenzime personeli	26	(2,160)	(1,771)
Shpenzime zhvlerësimi dhe amortizimi	12,13	(505)	(458)
Shpenzime të përgjithshme dhe administrative	27	<u>(998)</u>	<u>(923)</u>
Shpenzimet operative		<u>(3,663)</u>	<u>(3,152)</u>
Fitimi për vitin		<u>4,023</u>	<u>7,467</u>
Te ardhurat/(humbjet) e përmbledhura të tjera:		(303)	-
Gjithsej te ardhurat e përmbledhura për periudhën		<u>3,720</u>	<u>7,467</u>

Shënimet nga faqja 5 deri në faqen 40 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e ndryshimeve në kapital dhe rezerva

<i>Në mijë EUR</i>	Kapitali i autorizuar	Rezerva të përgjithshme	Fitim i pashpërndarë	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2008	20,000	4,590	9,146	33,736
Gjithsej të ardhurat e përmbledhura për periudhën				
Fitimi ose humbja	-	-	7,467	7,467
Gjithsej të ardhurat e përmbledhura për periudhën	-	-	7,467	7,467
Transaksionet e kërkuara me ligj, të regjistruara direkt në ekuitet				
Transferime në kapital të autorizuar	10,000	(854)	(9,146)	-
Gjithsej bartja në kapitalin e autorizuar	10,000	(854)	(9,146)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2008	30,000	3,736	7,467	41,203
Gjendja më 1 janar 2009	30,000	3,736	7,467	41,203
Gjithsej të ardhurat e përmbledhura për periudhën				
Fitimi ose humbja	-	-	3,720	3,720
Gjithsej të ardhurat e përmbledhura për periudhën	-	-	3,720	3,720
Transaksionet e kërkuara me ligj, të regjistruara direkt në ekuitet				
Transferime në rezervën e përgjithshme	-	7,467	(7,467)	-
Gjithsej bartja në rezervën e përgjithshme	-	7,467	(7,467)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2009	30,000	11,203	3,720	44,923

Shënimet nga faqja 5 deri në faqen 40 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Pasqyra e rrjedhjes së parasë

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimi	2009	2008
Rrjedhja parave nga aktivitetet operacionale			
Fitimi për periudhën		3,720	7,467
<i>Rregullime për:</i>			-
Zhvlerësimi	12	444	378
Amortizimi	13	61	80
Të ardhura nga grantet	24	(24)	(85)
Fitimi nga shitja e aktiveve afatgjata materiale		(11)	(5)
Të ardhura nga interesi	22	(6,629)	(42,841)
Shpenzime për interes	22	2,500	34,063
		61	(943)
Ndryshime në bono thesari		(15,959)	(145,749)
Ndryshime në depozita me bankat e huaja		(61,824)	197,908
Ndryshime në aaktive me FMN		(124,458)	-
Ndryshime në aktive të tjera		31	(111)
Ndryshime në detyrimet ndaj bankave vendase		96,088	23,604
Ndryshime në detyrimet ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN		124,761	-
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve qeveritare		(243,129)	51,482
Ndryshime në detyrimet ndaj entiteve tregtare dhepublike		106,648	(23,835)
Ndryshime në detyrimet e tjera vendase		32	(5,717)
		(117,749)	96,639
Interesa të marra		9,160	47,329
Interesa të paguara		(2,574)	(34,209)
Rrjedhja neto e parave nga aktivitetet operacionale		(111,163)	109,759
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Shitja e aktiveve afatgjata materiale		11	5
Blerja e aktiveve afatgjata materiale	12	(472)	(357)
Blerja e aktiveve afatgjata jo-materiale	13	(149)	(44)
Rrjedhja neto e parave nga aktivitetet investuese		(610)	(396)
Rrjedhja e parave nga aktivitetet financuese			
Grante të marra	24	33	36
Rrjedhja neto e parave nga aktivitetet financuese		33	36
Rritja neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		(111,740)	109,399
Diferencat nga kursi i këmbimit		(303)	-
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 janar		730,878	621,479
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 dhjetor	28	618,835	730,878

Shënimet nga faqja 5 deri në faqen 40 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

1. Subjekti raportues

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës (nga këtu e tutje "BQK"), pasardhëse e Autoritetit Qendror Bankar të Kosovës, është një subjekt i pavarur juridik me kompetenca të plota si një person juridik sipas ligjit të aplikueshëm në Republikën e Kosovës. BQK është një subjekt publik i veçantë i cili ka autoritetin për të licencuar, mbikëqyrur dhe rregulluar institucionet financiare në Republikën e Kosovës. Subjekti i parë paraardhës i BQK-së – Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës është themeluar në përputhje me dispozitat e Rregullores nr: 1999/20 të Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (nga këtu e tutje "UNMIK") të miratuar më 15 nëntor 1999, ndryshuar më 1 tetor 2001 (Rregullorja nr. 2001/24 e UNMIK-ut). Më 24 gusht 2006 hyri në fuqi një rregullore e re (Rregullorja nr. 2006/47 e UNMIK-ut) e cila transformoi Autoritetin Bankar dhe të Pagesave të Kosovës në Autoritetin Qendror Bankar të Kosovës. Më 5 qershor 2008, Kuvendi i Republikës së Kosovës miratoi Ligjin nr. 03/L-074 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës. Sipas këtij ligji objektivat kryesore të BQK-së janë si vijon:

- të nxisë sigurinë, aftësinë e pagimit dhe funksionimin efikas të sistemit financiar bazuar në një treg të qëndrueshëm, duke inkurajuar krijimin e instrumenteve të sigurta financiare; dhe
- të mbështesë, pa ndonjë paragjykim, politikat e përgjithshme ekonomike në Kosovë për të kontribuar në një shpërndarje efikase të burimeve në përputhje me parimin e ekonomise së tregut të hapur.

Midis te tjerash, BQK ka këto kompetenca:

- t'i rekomandojë politika të gjera udhëzuese kuvendit dhe qeverisë në fushat që janë nën përgjegjësinë e saj;
- të vendosë dhe të zbatojë masat, të mbikëqyrë dhe rregullojë sistemet e pagesave për transaksionet në valutën vendase dhe të huaj në Kosovë;
- të zotërojë dhe operojë një ose më shume sisteme pagesash;
- të veprojë si agjent bankar për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave dhe të japë këshilla financiare me kërkesë të saj;
- të veprojë si agjent fiskal për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave
- të mbajë depozita në valutë të huaj për bankat, për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave, si dhe për subjektet e tjera publike;
- të sigurojë furnizim të mjaftueshëm të bankënotave dhe monedhave për kryerjen e transaksioneve me para të gatshme;
- të mbajë thesar për ruajtjen e sigurt të monedhave dhe letrave me vlerë;
- të licencojë, mbikëqyrë dhe rregullojë institucionet financiare;
- të kryejë analiza të rregullta ekonomike dhe monetare të ekonomisë së Kosovës, t'i bëjë publike rezultatet dhe t'i paraqesë propozime e masa Kuvendit dhe Qeverisë në bazë të këtyre analizave;
- të mbikëqyrë dhe rregullojë agjentët e shitjes në këmbimin e valutave, komisionerët-agjentët, dhe fondet e përbashkëta;
- të miratojë auditorët e jashtëm të institucioneve financiare; dhe
- të vendosë standardet e kontabilitetit për institucionet financiare në Kosovë në përputhje me standardet ndërkombëtare të raportimit financiar.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

1. Subjekti raportues (në vazhdim)

BQK ushtron veprimtarinë e saj nga zyrat e saj qendrore në Prishtinë. Adresa zyrtare e BQK është si më poshtë:

Garibaldi nr. 33

Prishtinë, Kosovë.

Bordi drejtues

Bordi drejtues formulon politikat operationale të BQK-së dhe mbikëqyr realizimin e tyre. Menaxhmenti i BQK-së duhet të raportojnë tek Bordi drejtues, jo më pak se dhjetë herë në vit, për zhvillimin e operationeve dhe politikave, për qëndrueshmërinë e sistemit financiar, për gjendjen e tregjeve të parasë, të kapitalit dhe të valutave, duke përfshirë të gjitha ngjarjet dhe kushtet që kanë ose pritet të kenë ndikime të rëndësishme në administrim ose në operatione të BQK-së, në drejtimin e politikave të saja, në sistemin financiar ose në tregjet e përmendura më parë dhe në çdo çështje tjetër që ndikon ose mundet të ndikojë politikat e BQK-së.

Bordi drejtues përcakton politikat për operationet e BQK dhe mbikëqyr zbatimin e tyre. Sipas Ligjit nr. 03/L-074, Bordi drejtues përbëhet nga pesë anëtarë. Bordi drejtues ka këto kompetenca:

- të miratojë politikat për përmbushjen e kompetencave të BQK-së dhe të mbikëqyrë zbatimin e tyre nga menaxhmenti dhe stafi;
- të miratojë të gjitha rregullat, urdhrat dhe udhëzimet e nxjerra nga BQK-ja;
- të miratojë të gjitha raportet dhe rekomandimet që BQK-ja ia paraqet Kuvendit dhe Qeverisë;
- të caktojë me vendim së paku dy drejtorë joekzekutiv në përbërjen e Komitetit të auditimit;
- të miratojë organizimin e BQK-së;
- të caktojë dy Zëvendës Guvernatorë me propozim të Guvernatorit për mandat deri në pesë vite;
- të miratojë caktimin e inspektorit të përgjithshëm të BQK-së për mandat deri në pesë vite;
- të miratojë buxhetin e BQK-së;
- të miratojë politikat e kontabilitetit të BQK-së dhe raportet periodike bashkë me gjendjen financiare të BQK-së;
- të vendosë për borxhet e BQK-së në shuma materiale, për afatet dhe kushtet e këtij borxhi;
- të miratojë kategoritë e të hyrave që do të jenë të përshtatshme për investime të resurseve financiare të BQK-së;
- të miratojë apo refuzojë kërkesat për licencë apo regjistrim të institucionit financiar dhe të anulojë licencën ose regjistrimin e institucionit financiar;
- të miratojë strukturat, politikat dhe procedurat e brendshme për licencim, regjistrim, mbikëqyrje dhe rregullim financiar duke përfshirë edhe kompetencat që i delegohen stafit të BQK-së për ndërmarrjen e veprimeve korrektuese; dhe
- të miratojë para zbatimit të tyre të gjitha masat detyruese të përgatitura nga stafi i BQK-së, me përjashtim të atyre që veçanërisht janë në kompetencë të Guvernatorit me ligj.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

1. Subjekti raportues (në vazhdim)

Bordi drejtues (në vazhdim)

Më 31 dhjetor 2009, Bordi drejtues i BQK-së përbëhej nga këta anëtarë:

- Gazmend Luboteni – Kryetar i Bordit
- Hashim Rexhepi – Guvernator
- Lulzim Ismajli – Anëtar, Drejtor i Thesarit në Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave
- Sejdi Rexhepi – Anëtar
- Mejdin Bektashi – Anëtar

2. Baza e përgatitjes

a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”).

b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike.

c) Monedha funksionale dhe e prezantimit

Këto pasqyra financiare prezantohen në Euro (“EUR”), e cila është monedha funksionale e BQK-së. Nëse nuk është shënuar ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në Euro është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon nga menaxhmenti i Bankës që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet faktike mund të ndryshojnë nga ato të parashikuara.

Vlerësimet dhe supozimet shqyrtohen në baza të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhshme nëse ato ndikohen. Në veçanti, në shënimin 5 jepet informacion mbi elementë të rëndësishëm në vlerësimin e pasigurive dhe mbi gjykime kritike për aplikimin e politikave kontabël të cilat kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare.

Polikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj vlerësohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datat e kryerjes së veprimeve. Aktivitetet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj rivlerësohen me kursin zyrtar të këmbimit në datën e raportimit. Fitimi apo humbja nga kursi i këmbimit për zërat monetarë është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostove të amortizuara në monedhë të huaj të rivlerësuara me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivitetet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të tregut rivlerësohen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e tregut. Diferencat nga kursi i këmbimit që rrjedhin nga rivlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave.

BQK-ja vepron kryesisht në Euro, ndërsa nga valutat e huaja BQK vepron kryesisht në të drejta të veçanta tërheqjeje (SDR) dhe në dollarin amerikan (USD). Kurset zyrtare të këmbimit të përdorura për rivlerësim më 31 dhjetor 2009 dhe 2008 paraqiten si më poshtë:

	2009 Euro	2008 Euro
1 USD	0.694	0.718
1 SDR	0.918	n/a

b) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e të ardhurave bazuar në metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që skanton pagesat dhe arkëtimet e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së aktivitetit ose detyrimit financiar (ose një periudhë më e shkurtër kur është e përshtatshme) deri në vlerën kontabël të aktivitetit ose detyrimit financiar. Norma efektive e interesit përcaktohet në njohjen fillestare të aktivitetit ose detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet a paguara apo të arkëtuara, kostot e transaksioneve, dhe zbritjet apo primet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit.

Kostot e transaksioneve përfshijnë kosto shtesë të ngarkueshme drejtpërdrejt për blerjen apo emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave përfshijnë interesat nga aktivitetet ose detyrimet financiare me kosto të amortizuara mbi bazën e interesit efektiv.

c) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv për një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura të tjera nga komisionet dhe tarifat, përfshirë tarifat e transaksioneve për llogaritë operative, transferimet e fondeve dhe tarifat e licencimit njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve të lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

d) Përfitimet e punonjësve

i. Plan pensioni me kontribute të përcaktuara

BQK paguan kontributet për sigurimet shoqërore të detyrueshme që përcaktojnë përfitimet e punonjësve kur dalin në pension. Këto kontribute klasifikohen sipas planeve me kontribute të definuara bazuar në legjislacionin e Kosovës. Kontributet e BQK-së njihen si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave kur ato ndodhin.

Gjithashtu, BQK-ja njih kontribute fikse të pagueshme në fonde pensionesh jashtë BQK-së. Norma e kontributeve shtesë është 10% e pagës bruto. Këto shuma njihen si shpenzime kur ato ndodhin. BQK-ja nuk ka ndonjë detyrim ligjor apo të tërthortë të paguajë kontribute të tjera.

ii. Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punonjësve maten mbi baza të pazbritshme (sipas vlerës së parasë në kohë) dhe njihen si shpenzime kur shërbimi kryhet.

e) Tatimi dhe shpërndarja e fitimit

BQK-ja është e përjashtuar nga tatimi mbi fitimin sipas Ligjit nr. 03/L-074 miratuar më 5 qershor 2008, i cili kërkon që BQK të paguajë tepicën e të ardhurave neto direkt në llogarinë e Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave, pasi të ketë plotësuar nivelet e fondeve rezervë (shiko shënimin 4 f).

f) Aktivitet dhe detyrimet financiare

i. Njohja

BQK-ja fillimisht njih depozitat në datën kur ato krijohen. Të gjitha aktivitet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën BQK bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

ii. Çregjistrimi (Mosnjohja)

BQK-ja çregjistron një aktiv financiar kur mbarojnë të drejtat kontraktuale të rrjedhjeve të parasë që vijnë nga aktivitet financiar, ose kur transferon të drejtat për të marrë rrjedhjet e kontraktuara të parasë mbi aktivitet financiar përmes një transaksion në të cilin transferohen në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet nga pronësia e aktivitet financiar. Interesat në aktivitet financiar të transferuar të cilat janë krijuar apo mbajtur nga BQK-ja njihen si një aktiv apo detyrim i veçantë.

BQK-ja çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përmbushur, ndërprerë apo përfunduar.

iii. Netimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma paraqitet neto në pasqyra atëherë dhe vetëm atëherë kur BQK-ja ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i shlyejë neto ose të realizojë aktivitet dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standartet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Aktivitet dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

iv. Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në momentin fillestar, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

v. Matja e vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së tregut të një aktivi ose detyrimi financiar përcaktohet duke përdorur teknika vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknika të vlerës aktuale, metodën e rrjedhjes së parave të skontuar, krahasime me instrumente të tjera të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime tregu lehtësisht të vëzhgueshme, dhe modele vlerësimi. BQK-ja përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së tregut të instrumenteve më të zakonshme dhe me të thjeshta. Për këto instrumente financiare, të dhënat e përfshira në modele janë të vëzhgueshme në treg.

vi. Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi BQK vlerëson nëse ka evidencë objektive që aktivet financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e tregut përmes pasqyrës së të ardhurave ose humbjes janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit, dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhjet e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Evidenca objektive që aktivet financiare janë të zhvlerësuara mund të përfshijë mospagesa ose vështirësi financiare të huamarrësit, ristrukturimin e një depozite apo paradhënie nga BQK-ja me kushte dhe afate të cilat BQK-ja nuk do t'i kishte konsideruar, të dhëna që një huamarrës ose emetues i letrave me vlerë po falimenton, zhdukja e një tregu aktiv për një letër me vlerë, ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup aktivësh si p.sh ndryshime të pafavorshme në aftësinë paguese të një huamarrësi ose emetuesi të letrave me vlerë, ose kushte ekonomike që lidhen me sjelljen e vështirësive financiare në BQK.

Humbja nga zhvlerësimi i një aktivi financiar të matur me koston e amortizuar llogaritet si diferencë ndërmjet vlerës kontabël dhe vlerës aktuale të rrjedhjeve të ardhshme të vlerësuara të parave që skontohen me normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit financiar. Humbjet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provizjoni përkundrejt huave dhe paradhënieve. Interesat mbi aktivet e zhvlerësuara vazhdojnë të njihen nëpërmjet skontimeve të pandryshueshme.

Kur një ngjarje pas datës së bilancit tregon për zvogëlim të zhvlerësimit, zhvlerësimi anulohet nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave

g) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedha dhe monedha në arkë, llogari rrjedhëse me bankat dhe të tjera aktive financiare afatshkurtra me maturitet origjinal tre muaj ose më pak, të cilat janë objekt i një rreziku jo-domethënës të ndryshimeve në vlerë, dhe përdoren nga BQK-ja në administrimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e gjendjes financiar me kosto të amortizuar.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

h) Letra me vlerë

Letrat me vlerë që mbahen për investim njihen fillimisht me vlerën e tregut plus kosto të tjera direkte të transaksionit, dhe në vijim trajtohen si investime që mbahen deri në maturim.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë aktive financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks, të cilat BQK-ja ka synimin e qartë dhe aftësinë t'i mbajë deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim përfshijnë bonot e thesarit.

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Në raste të shitjes ose riklasifikimit përpara maturimit të një sasive të konsiderueshme të letrave me vlerë që mbahen deri në maturim do të rezultojë riklasifikimi i të gjitha letrave me vlerë që mbahen deri në maturim si të disponueshme për shitje, dhe do të parandalonte BQK-në të klasifikonte letrat me vlerë për qëllime investimi si të mbajtura deri në maturim gjatë periudhës aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

i) Aktive afatgjata materiale

i. Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve afatgjata materiale paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e aktivitetit. Kosto e aktiveve të ndërtuara nga vetë BQK-ja përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore të drejtpërdrejtë, kosto të tjera që lidhen drejtpërdrejt me sjelljen e aktivitetit në gjendjen funksionale që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe lëvizjes së pajisjeve dhe restaurimin e ambientit ku ato janë vendosur. Programe kompjuterike të blera që janë thelbësore për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Kur pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta të aktiveve afatgjata materiale.

ii. Kostot vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundur që përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi i atij aktivi të rrjedhin në BQK, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e servisimit të perdritshëm të aktiveve afatgjata materiale njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në momentin kur ndodhin.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

i) Aktive afatgjata materiale (në vazhdim)

iii. Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve me metodën lineare përgjatë jetëgjatësisë të secilës pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale.

Vlerësimi i jetëgjatësisë për periudhën e tashme dhe krahasuese është si më poshtë:

	2009	2008
• Investimet në objektet me qira	20 vjet	20 vjet
• Pajisjet	5 vjet	5 vjet
• Kompjuterë	3 vjet	3 vjet
• Automjete	5 vjet	5 vjet

Metoda e zhvlerësimit, jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rivlerësohen në datën e raportimit.

j) Aktive afatgjata jo-materiale

Programet kompjuterike të blera nga BQK-ja njihen me koston historike të zvogëluar për amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë.

Shpenzimet e mëvonshme për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime rrisin përfitimin e ardhshëm ekonomik prej këtij aktivi. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin tek pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve.

Shpenzimi i amortizimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike të programit kompjuterik, prej datës në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e programeve kompjuterike është 3 vjet (2008: 3 vjet).

k) Rënia në vlerë

(i) Aktivet financiare

Një aktiv financiar vlerësohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për rënie të vlerës së tij. Një aktiv financiar konsiderohet i përkeqësuar nëse ekziston evidencë objektive që një ose më shumë ngjarje kanë pasur efekt negativ në rrjedhjet e përlllogaritura të ardhshme të parasë nga ky aktiv.

Humbjet nga rënia në vlerë e aktivit financiar, të mbajtur me koston e amortizuar, llogaritet si diferencë mes vlerës kontabël dhe vlerës aktuale të rrjedhjeve të përlllogaritura të ardhshme të parasë të skontuara me normën e interesit efektiv fillestar të aktivit financiar.

Rënia në vlerë e aktiveve financiare, të cilat janë të rëndësishme individualisht, vlerësohet në bazë individuale për secilin aktiv. Aktivet financiare, të cilat nuk janë të rëndësishme individualisht, vlerësohen në mënyrë kolektive të ndara në grupe me karakteristika ngjashme **te rreziqeve kreditore**.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

k) Rënia në vlerë (në vazhdim)

(i) Aktivitetet financiare (në vazhdim)

Humbjet nga rënia në vlerë të aktivitetit financiar do të njihen si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Nëse humbja nga rënia në vlerë e aktivitetit financiar ulet dhe kjo ulje vjen për shkak të një ngjarjeje pasi është njohur rënia në vlerë, humbja nga rënia në vlerë e njohur më parë duhet të anulohet. Për aktivitetet financiare të matura me kosto të amortizuara anulimi i rënies në vlerë njihet në pasqyrën e të ardhurave.

(ii) Aktivitetet jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të BQK-së, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për rënie në vlerë. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit.

Humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse të parasë që janë të pavarura nga aktivitetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga rënia në vlerë e njësive gjeneruese të parasë shpërndahen në mënyrë proporcionale midis aktiveve të tjera të njësive për të zvogëluar vlerën kontabël të tyre.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja ndërmjet çmimit neto të shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhjet e ardhshme të vlerësuar të mjeteve monetare skontohej në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

Humbjet nga rënia në vlerë të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse rënia në vlerë është zbutur ose nuk ekziston më. Një humbje nga rënia në vlerë anulohet nëse ka pasur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe zhvlerësimin, dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia në vlerë.

l) Detyrimet financiare

Burimet e financimit të BQK-së janë depozitat nga institucionet ndërkombëtare, qeveritare, publike, bankare dhe të tjera financiare. Ato fillimisht maten me kostot e transaksionit dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit.

m) Të ardhurat nga grantet

Grantet qeveritare njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ekziston një siguri e arsyeshme se ato do të merren dhe se BQK-ja do t'i përmbahet kushteve lidhur me grantin. Grantet që BQK-ja përfiton për shpenzime njihen si fitim ose humbje në baza sistematike në të njëjtat periudha në të cilat njihen shpenzimet. Grantet që BQK-ja përfiton për koston e një aktivi njihen në fitim ose humbje në baza sistematike përgjatë jetës së përdorimit të aktivitetit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

n) Pagat e financuara nga donatorët

Individë të caktuar të angazhuar në BQK janë ekspertë ndërkombëtarë të caktuar dhe financuar për një afat të shkurtër nga organizata ndërkombëtare. Financimi nga këto organizata ndërkombëtare ndër të tjera përfshin edhe pagesën e pagave të këtyre ekspertëve ndërkombëtarë. Duke qenë se kjo ndihmë i paguhet personave të caktuar drejtpërdrejt nga organizatat ndërkombëtare, nivelet e pagesës nuk janë të njohura dhe as nuk janë të përfshira në pasqyrat financiare.

o) Provizionet

Provizionet njihen nëse, si rezultat i ngjarjeve që kanë ndodhur në të kaluarën, BQK-ja ka detyrime aktuale ligjore ose konstruktive që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme, dhe është e mundur që një dalje e parave apo të mirave ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke e skontuar rjedhjen e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën kohore të parasë dhe kur është e përshtatshme rreziqet specifike për detyrimet.

Provizioni për kontrata të ngarkuara njihet kur përfitimet e pritura për t'u nxjerrë nga kontrata janë më të vogla se kostoja e pashmangshme e realizimit të detyrimeve sipas kontratës. Provizioni matet në vlerën aktuale me më të voglën midis kostos së pritshme të ndërprerjes së kontratës dhe kostos së pritshme neto të vazhdimit të kontratës. Përpara se të njihet një provizion, BQK njeh çdo humbje nga rënia në vlerë e aktivitetit të lidhur me atë kontratë.

p) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa-adoptuara

Një sërë standardesh të reja, ndryshime apo interpretime të tyre ende nuk janë bërë efektive ose të relevante për vitin që mbyllet me 31 dhjetor 2009, dhe nuk janë aplikuar në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare:

- Rishikimi i SNRF 2 *Pagesat e Bazuara në Aksione* – Transaksionet e pagesave të bazuara në aksione për t'u shlyer në mjete monetare brenda grupit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2010 ose më pas). Ky standard i rishikuar kërkon që një njësi ekonomike e cila merr mallra ose shërbime nëpërmjet pagesave bazuar në aksione që janë shlyer në mjete monetare ose aktive të tjera nga një njësi tjetër ekonomike brenda grupit ose nga një pronar i kësaj njësie ekonomike, të njohë mallrat ose shërbimet e përfituara në pasqyrat financiare. Më parë transaksionet e pagesave të bazuara në aksione për t'u shlyer në mjete monetare brenda grupit nuk adresoheshin direkt në SNRF 2. Rishikimet e SNRF 2 nuk janë relevante për pasqyrat financiare të BQK-së sepse BQK-ja nuk ka një plan kompensimi me pagesa bazuar në aksione.
- Rishikimi i SNRF 3 *Kombinimet e Biznesit* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Korrik 2009 ose më pas). Objekti i standardit të rishikuar ka ndryshuar dhe përkufizimi i biznesit është zgjeruar. Standardi i rishikuar përfshin gjithashtu një numër ndryshimesh të tjera duke përfshirë:
 - Të gjithë elementët e shumës së paguar nga blerësi njihen dhe maten me vlerën e drejtë në datën e blerjes, duke përfshirë shumat e kushtëzuara.
 - Ndryshime të mëtejshme në shumat e kushtëzuara do të njihen në pasqyrën e të ardhurave.
 - Kostot e transaksionit, përveç kostove të emetimit të aksioneve dhe instrumenteve të borxhit, do të njihen kur ndodhin.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa-adoptuara

- Blerësi mund të zgjedhë të masë interesat e pakicës me vlerën e drejtë në datën e blerjes (emri i mirë i plotë), ose interesin e tij proporcional në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të identifikuar të shitësit, mbi bazë transaksion pas transaksioni.

Ky standard nuk është relevant për pasqyrat financiare të BQK.

- SNRF 9 *Instrumentat Financiare* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2013 ose më pas, aplikimi i hershëm është i lejuar). Ky standard zëvendëson udhëzimet në SNK 39, *Instrumentat Financiare: Njohja dhe Matja*, në lidhje me klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare. Standardi eliminon kategoritë ekzistuese në SNK 39 për aktivet financiare të mbajtur deri në maturim, të gatshëm për shitje dhe hua dhe të arkëtueshme.
 - Aktivet financiare do të klasifikohen në njërin nga dy kategoritë në njohjen fillestare:
 - Aktive financiare të matur me koston të amortizuar ose aktive financiare të matur më vlerën e drejtë.

Një aktiv financiar mund të matet me koston e amortizuar nëse plotësohen kushtet e mëposhtme: aktivi mbahet brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit është që të mbajë aktivet për të mbledhur flukset monetare sipas termave kontraktuale; dhe, sipas termave kontraktuale rrjedhin flukse monetare në data të përcaktuara që janë pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e papaguar në fund të periudhës.

Fitimet ose humbjet nga rimatja e aktiveve financiare me vlerë të drejtë njihen në fitim ose humbje, përveç rastit të një instrumenti investimi në kapital që nuk është mbajtur për tu tregtuar, për të cilin SNRF 9 parashikon një zgjedhje definitive në njohjen fillestare për të paraqitur të gjitha ndryshimet nga vlera e drejtë e investimit në të ardhura të tjera përmbledhëse. Zgjedhja është e disponueshme në bazë të çdo aksioni individual. Asnjë shumë e njohur në të ardhurat e tjera përmbledhëse nuk mund të riklasifikohet në fitim ose humbje në një datë të mëvonshme. BQK është duke përcaktuar ndikimkin që do të ketë ky standard në aktivitetet e saj.

- Rishikimi i SNK 24 *Dhënia e informacioneve shpjeguese për Palët e Lidhura* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2011 ose më pas). Rishikimi përjashton njësitë ekonomike të lidhura me qeverinë nga kërkesat për dhënie të informacioneve shpjeguese në lidhje me transaksionet dhe gjendjen në fund të periudhës për palët e lidhura, duke përfshirë angazhimet me (a) një qeveri e cila ka kontroll, kontroll të përbashkët ose influencë të konsiderueshme mbi njësinë ekonomike raportuese; dhe (b) një njësi tjetër ekonomike e cila është palë e lidhur sepse e njëjta qeveri ka kontroll të përbashkët ose influencë të konsiderueshme mbi të dyja, njësinë ekonomike raportuese dhe njësinë tjetër. Standarti i rishikuar kërkon dhënie të informacioneve shpjeguese specifike nëse një njësi ekonomike përdor avantazhin e këtij përjashtimi.

Standarti i rishikuar gjithashtu zgjeron përkufizimin e palëve të lidhura e cila rezultoi në përfshirjen e marrëdhënieve të tjera, të tilla si, ortakët e aksionerit që ka kontrollin dhe njësitë ekonomike të kontrolluara ose në kontroll të përbashkët nga personeli drejtues kryesor. BQK është duke përcaktuar ndikimkin që do të ketë ky standard në aktivitetet e saj.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa-adoptuara

- Rishikimi i SNK 27 *Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe Individuale* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Korrik 2009 ose më pas). Në standardin e rishikuar shprehja interes i pakicës është zëvendësuar me interes jo-kontrollues, dhe është përcaktuar si “kapitali në një filial që nuk i atribuohet në mënyrë direkte ose të tërthortë shoqërisë mëmë”. Standardi i rishikuar gjithashtu ndryshin kontabilizimin për interesat jo-kontrollues, humbjen e kontrollit në një filial, dhe alokimin e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse ndërmjet interesave kontrollues dhe jo-kontrollues. Rishikimi i SNK 27 nuk është relevant për aktivitetin e BQK-së.
- Rishikimi i SNK 32 *Instrumentet Financiarë: Paraqitja – Klasifikimi i të Drejtave* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Shkurt 2010 ose më pas). Rishikimi kërkon që të drejtat, opsonet ose garancitë për blerjen e një numri të caktuar të instrumentave të kapitalit të vetë shoqërisë për një shumë të caktuar në çfarëdo monedhe, të njihen si instrumenta kapitali nëse shoqëria ia ofron të drejtat, opsonet ose garancitë në mënyrë proporcionale të gjithë pronarëve ekzistues të së njëjtës kategori të instrumentave jo-derivativë të kapitalit të vet. Rishikimet e SNK 32 nuk janë relevante për aktivitetin e BQK-së.
- Rishikimi i SNK 39 *Instrumentat Financiarë: Njohja dhe Matja – Elementët e Mbrojtur të Pranueshëm* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Korrik 2009 ose më pas). Standardi i rishikuar sqaron aplikimin e parimeve ekzistuese që përcaktojnë nëse rreziqe specifike ose pjesë të flukseve monetare janë të pranueshëm të përcaktohen në një marrëdhënie mbrojtje “hedging”. Në përzgjedhjen e një marrëdhënie mbrojtje rreziqet duhet të jenë të identifikueshëm në mënyrë individuale dhe të matshëm me besueshmëri; megjithatë inflacioni nuk mund të përzgjidhet, përveç në rrethana të kushtëzuara. Rishikimet e SNK 39 nuk janë relevante për aktivitetin e BQK-së sepse BQK nuk e aplikon kontabilitetin mbrojtës.
- SNRF 17, *Qeraja* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2010 ose më pas). SNRF 17 ka ndryshuar duke mos përfshirë paragrafin 14, sipas të cilit një qeraja e një toke me jetëgjatësi të papërcaktuar do të klasifikohet normalisht si qeradhënie operative nëse në fund të periudhës së qeradhënies titulli i pronësisë transferohet tek qeramarrësi. Sipas rishikimit, qeraja e një toke me një jetëgjatësi prej disa dekadash ose më shume mund të klasifikohet si qeradhënie financiare edhe nëse në fund të jetëgjatësisë së kontratës së qeradhënies titulli i pronësisë nuk transferohet tek qeramarrësi, për arsye se në të tilla marrëveshje të gjitha rreziqet dhe shpërblimet i transferohen qeramarrësit the vlera aktuale e vlerës së mbetur të aktivitetit të dhënë me qera konsiderohet e papërfillme. Rishikimet nuk janë relevante për aktivitetin e BQK-së.
- Rishikimi i KIRFN 14 *SNK 19 – Limiti i një Aktivi për Përfitime të Përcaktuara, Kërkesat Minimale për Financim dhe Bashkëveprimi i tyre* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2011 ose më pas). Rishikimi i KIRFN 14 adreson trajtimin kontabël për parapagimet e bëra kur ka një kërkesë për minimumin e financimeve (KMF). Sipas rishikimit, një njësi ekonomike është e detyruar që të njohë disa parapagime si aktive me kushtin që njësi ekonomike të ketë përfitime të ardhshme ekonomike nga parapagimi në formën e flukseve monetare të reduktuara në të ardhmen ndërkohë që do të kërkoheshin pagesa për financim. Rishikimet nuk janë relevante për aktivitetin e BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Politika të rëndësishme kontabël (në vazhdim)

p) Standarde dhe interpretime të reja ende të pa-adoptuara

- KIRFN 17 *Shpërndarja e Aktiveve jo-monetare Pronarëve* (efektive në mënyrë prospektive për periudhat vjetore që fillojnë më 15 Korrik 2009 ose më pas). Interpretimi aplikohet për shpërndarjen jo-reciproke të aktiveve jo-monetare ndaj pronarëve që veprojnë në kapacitetin e tyre si pronarë. Në përputhje me interpretimin, një detyrim për të paguar dividend duhet të njihet kur dividendi është autorizuar siç duhet dhe duhet të matet me vlerën e drejtë të aktiveve që do të shpërndahen. Vlera kontabël e dividendit të pagueshëm duhet të vlerësohet në çdo datë raportimi, dhe ndryshimet në vlerën kontabël të njihen në kapital si korigjim i vlerës për shpërndarje. Kur dividendi i pagueshëm shlyhet, diferenca (nëse ka) midis vlerës kontabël të aktiveve të shpërndara dhe vlerës kontabël të dividendëve të pagueshëm do të njihet në fitim ose humbje. Rishikimi nuk është relevant për aktivitetin e BQK-së.
- KIRFN 19 *Heqja e Detyrimeve Financiare me Instrumentat e Kapitalit* (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Korrik 2010 ose më pas). Interpretimi sqaron se instrumentat e kapitalit të emetuara për një kreditor për të hequr të gjithë ose pjesërisht detyrimin financiar për një 'borxh për kapitalin sëap' konsiderohen të paguara sipas SNK 39.41. Matja fillestare e instrumentave të kapitalit të emetuar për të hequr një detyrim financiar bëhet me vlerën e drejtë e këtyre instrumentave, përveç nëse vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri, dhe në këtë rast instrumenti i kapitalit duhet të matet për të reflektuar vlerën e drejtë të detyrimit financiar të hequr. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar (ose pjesë e detyrimit financiar) të hequr dhe matjes fillestare të instrumentit të kapitalit të emetuar duhet të njihet në fitim ose humbje. Rishikimi nuk është relevant për aktivitetin e BQK-së.

q) Informacionet krahasuese

Informacionet krahasuese janë prezantuar në vazhdueshmëri duke përdorur politikat kontabël të BQK-së.

4. Administrimi i Rrezikut Financiar

a) Të përgjithshme

BQK është ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku kreditor
- rreziku operacional
- rreziku i likuiditetit
- rreziku i tregut

Ky shënim paraqet informacion lidhur me ekspozimin e BQK-së ndaj rreziqeve të mësipëme si dhe objektivat, politikat dhe procedurat për matjen dhe administrimin e tyre si dhe për administrimin e kapitalit të BQK-së. Shënime të tjera sasiore janë përfshirë përgjatë këtyre pasqyrave financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

Struktura e administrimit të rrezikut

Krijimi dhe mbikëqyrje i strukturës së administrimit të rrezikut të BQK-së është përgjegjësi e Bordit drejtues të BQK-së. Menaxhmenti i BQK-së raporton rregullisht tek Bordi drejtues mbi veprimet e lidhura me administrimin e rrezikut. Komiteti ekzekutiv dhe Komiteti i investimeve janë të angazhuar në zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut të BQK-së. Këto politika implementohen më pas nga njësitë organizative përkatëse.

Politikat e administrimit të rrezikut të BQK-së janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e ndeshura nga BQK-ja, për të vendosur limite dhe kontrole të përshtatshme, dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve të vendosura. Politikat dhe sistemet e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht në mënyrë që të reflektojnë ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Me anë të trajnimeve, standardeve dhe procedurave të administrimit, BQK-ja synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin të gjithë punonjësit të jenë të vetëdijshëm për rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i auditimit të BQK-së është përgjegjës për monitorimin e pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut, si dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së administrimit të rrezikut lidhur me rreziqet e ndeshura nga BQK-ja. Komiteti i auditimit të BQK-së ndihmohet në kryerjen e detyrave të tij nga drejtorati i auditimit të brendshëm. Auditimi i brendshëm ndërmerr auditime të kontroleve dhe të procedurave të administrimit të rrezikut në mënyrë të rregullt dhe rastësore, rezultatet e të cilave, përmes Inspektorit të Përgjithshëm raportohen te Komiteti i auditimit.

b) Rreziku kreditimit

Rreziku kreditor është rreziku i humbjes financiare për BQK-në nëse një klient ose një palë kontraktuese e instrumenteve financiare dështon të përmbushë detyrimet kontraktuale të veta, dhe shkaktohet kryesisht nga investimet e BQK-së në letra me vlerë dhe depozitat në banka të tjera.

Administrimi i rrezikut kreditimit

i. Investimet dhe ekspozimi në banka të tjera

BQK-ja e kufizon ekspozimin e saj ndaj rrezikut kreditimit duke investuar vetëm në letra me vlerë të emetuara nga qeveritë e vendeve të BE-së dhe duke pasur depozita pranë bankave të huaja, detyrimet afatshkurtra të të cilave janë të vlerësuara në një nga dy kategoritë më të larta nga agjencitë ndërkombëtare të njohura për vlerësimin e rrezikut kreditimit. Duke pasur vlerësimet e larta kreditore, menaxhmenti nuk pret që ndonjë nga palët kontraktuese të dështojë në përmbushjen e detyrimeve të veta.

ii. Ekspozimi ndaj rrezikut kreditimit

Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor 2009 dhe 31 dhjetor 2008 paraqitet nga vlera e mbartur e parasë në arkë, e llogarive rrjedhëse me bankat jo-rezidente, e bonove të thesarit dhe e depozitave me bankat jo-rezidente. Për detaje mbi ekspozimin referojuni shënimeve 7, 8, 9 dhe 10.

Asnjë nga ekspozimet e BQK-së nuk është me vonesë ose me rënie në vlerë. Nuk ka ndryshime në politikat e administrimit të rrezikut nga vitet e kaluara. BQK-ja nuk mban asnjë kolateral apo ndonjë element tjetër avancues kreditor kundrejt ekspozimit ndaj rrezikut kreditit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që BQK-ja nuk do të jetë në gjendje të përmbushë në kohën e duhur obligimet e lidhura me detyrimet financiare.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i BQK-së në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur me kohë detyrimet si në kushte normale ashu edhe në ato të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo rrezikuar të dëmtojë reputacionin e saj.

Politikat e monitorimit dhe adresimit të rrezikut të likuiditetit janë të vendosura nga Bordi drejtues. BQK-ja administron rrezikun e likuiditetit duke investuar në depozita afatshkurtra me bankat jorezidente dhe duke mbajtur shuma të mjaftueshme të mjeteve monetare në valutat përkatëse. Politikat e administrimit të likuiditetit janë të vendosura në një mënyrë të tillë që edhe në kushte të përkeqësura BQK-ja të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj.

Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe teste të rregullta kryhen nën skenarë të ndryshëm si për kushte të tregut normale ashtu edhe për ato më të vështira. Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit janë pjesë e rishikimit dhe aprovimit të menaxhmentit të BQK-së. Raportet ditore që mbulojnë pozicionin e likuiditetit të BQK-së i kalohen anëtarëve të Komitetit të investimeve nga Drejtorati i menaxhimit të mjeteve.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Maturiteti i mbetur kontraktual për detyrimet financiare

	Shënimi	Vlera e mbartur	Më pak se 1 muaj	1-3 muaj	3 muaj deri në 1 vit
31 dhjetor 2009					
<i>Detyrimet jo-derivative</i>					
Detyrime ndaj bankave vendase	15	233,246	233,246	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	124,786	124,786	-	-
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	665,187	540,084	50,024	75,079
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	130,847	130,847	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	2,019	2,019	-	-
		1,156,085	1,030,982	50,024	75,079
31 dhjetor 2008					
<i>Detyrimet jo-derivative</i>					
Detyrime ndaj bankave vendase	15	137,158	137,158	-	-
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	908,212	640,642	109,714	157,855
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	24,400	22,554	1,846	-
Detyrime të tjera vendase	19	1,978	1,978	-	-
		1,071,748	802,332	111,560	157,855

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit (në vazhdim)

Tabela e mësipërme tregon rrjedhjet e parasë të paskontuara të detyrimeve financiare të BQK-së bazuar në mundësinë më të herëshme të maturitetit të tyre kontraktual. Hyrjet / (daljet) nominale bruto të pasqyruara në tabelën e mëparshme përfaqësojnë rrjedhjet e parasë sipas maturitetit të paskontuar të detyrimeve financiare dhe angazhimeve. Për administrimin e rrezikut të likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, BQK mban aktive likuide që përshfijnë para dhe equivalentë të saj dhe letra me vlerë për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid.

Paqëndrueshmëria në tregjet financiare botërore dhe të Kosovës

Kriza ekonomike dhe financiare botërore ka rezultuar, përveç të tjerave, në një nivel më të ulët të financimit të tregut kapital, nivel më të ulët të likuiditetit në sektorin bankar, ulje të normave të interesit nga bankat qendrore për të ndihmuar huamarrësit, injektime të kapitalit nga qeveritë, norma më të larta ndërbankare interesi dhe paqëndrueshmëri në tregun e aksioneve. Zhvillimet e mëtejme të pafavorshme që rezultojnë nga kriza mund të kenë ndikim negativ në pozicionin financiar dhe të likuiditetit të BQK-së.

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimi në çmimet e tregut, si normat e interesit, çmimet e ekuiteteve, normat e këmbimit dhe normat kreditore (që nuk lidhen me ndryshimet në gjendjen kreditore të huamarrësit/emetuesit) do të ndikojë në të ardhurat e BQK-së apo vlerën e instrumenteve financiare të mbajtura nga ajo. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon përfitimin në lidhje me rrezikun.

Administrimi i rrezikut të tregut

Operacionet e BQK-së i nënshtrohen rrezikut të luhatjes së normave të interesit në masën që aktivet dhe detyrimet që bartin interes maturohen ose riçmimohen në kohë apo shuma të ndryshme. Aktivet dhe detyrimet me norma të ndryshueshme janë të ekspozuara ndaj rrezikut bazë, i cili është ndryshimi në karakteristikat e riçimit të indekseve të shumëllojshëm me norma të ndryshueshme.

Veprimtaritë e administrimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut konsistente me strategjitë e veprimit të BQK-së.

Ekspozimi i BQK-së ndaj rrezikut të tregut lidhet vetëm me portofolet jo të tregtueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të tregut - portofolet jo të tregtueshme

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet jo të tregtueshme janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e rrjedhjeve të ardhshme të parasë apo e vlerave të drejta të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e tregut. Rreziku i normës së interesit kryesisht administrohet duke monitoruar diferencat midis normave të interesit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për intervalet e riçimit. Komiteti i investimeve është autoriteti që monitoron zbatimin e këtyre limiteve. Një përmbledhje e pozicionit të BQK-së lidhur me diferencën midis normave të interesit të portofoleve jo të tregtueshme paraqitet si më poshtë:

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të tregut - portofolet jo të tregtueshme (në vazhdim)

	Shëni	Vlera e	Më pak se	3-6	6-12
	mi	mbartur	3 muaj	muaj	muaj
31 Dhjetor 2009					
Paraja e gatshme	7	21,806	21,806	-	-
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	34,899	34,899	-	-
Bono thesari	9	529,652	149,940	379,712	-
Depozita me bankat e huaja	10	487,529	412,270	50,208	25,051
Aktive me FMN	11	124,482	124,482	-	-
Gjithsej		1,198,368	743,397	429,920	25,051
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(233,246)	(233,246)	-	-
Detyrime ndaj FMN	16	(124,786)	(124,786)	-	-
Detyrime ndaj insitucionve qeveritare	17	(665,187)	(590,108)	(50,028)	(25,051)
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(130,847)	(130,847)	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	(2,019)	(2,019)	-	-
Gjithsej		(1,156,085)	(1,081,006)	(50,028)	(25,051)
Ndryshimi		42,283	(337,610)	379,892	-
31 Dhjetor 2008					
Paraja e gatshme	7	39,674	39,674	-	-
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	10,403	10,403	-	-
Bono thesari	9	541,019	175,559	335,881	29,579
Depozita me bankat e huaja	10	519,276	505,242	1,829	12,205
Gjithsej		1,110,372	730,878	337,710	41,784
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(137,158)	(137,158)	-	-
Detyrime ndaj insitucionve qeveritare	17	(908,212)	(750,357)	(157,855)	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(24,400)	(24,400)	-	-
Detyrime të tjera vendase	19	(1,978)	(1,978)	-	-
Gjithsej		(1,071,748)	(913,893)	(157,855)	-
Ndryshimi		38,624	(183,015)	179,855	41,784

Rreziku i përgjithshëm i normave të interesit jo të tregtueshme administrohet nga Drejtorati i Menaxhimit të Mjeteve, i cili përdor investimet në letra me vlerë dhe depozitat në banka për të administruar rrezikun e përgjithshëm që lind nga aktivitetet jo tregtare të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

Administrimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limitit të hendekut të normave të interesit, kompletohet duke vëzhguar ndjeshmërinë e aktiveve dhe detyrimeve të BQK-së ndaj skenarëve të ndryshëm standardë dhe jo-standardë të normave të interesit. Skenarët standardë të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë një rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit, prej 100 pikësh baze (pb). Një analizë e ndjeshmërisë së BQK-së ndaj një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2009	Skenarë deri në 1 vit		Skenarë mbi 1 vit	
	100 bp Rritje	100 bp Rënie	100 bp Rritje	100 bp Rënie
Efeksi i parashikuar në fitim (humbje)	124	(124)	-	-

2008	Skenarë deri në 1 vit		Skenarë mbi 1 vit	
	100 bp Rritje	100 bp Rënie	100 bp Rritje	100 bp Rënie
Efeksi i parashikuar në fitim (humbje)	95	(95)	-	-

Ekspozimi ndaj rreziqeve të tjera të tregut/ valutore të portofoleve jo të tregtueshme

BQK-ja është e ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit përmes transaksioneve me valutë të huaj. BQK-ja siguron se ekspozimi neto mbahet në një nivel të pranueshëm duke shitur dhe blerë kur është e nevojshme, me kursin e menjëhershëm (spot) për të rregulluar ç'balancimet afatshkurtra. Ekspozimi i BQK ndaj rrezikut të kursit të këmbimit është si vijon:

31 Dhjetor 2009	EUR	SDR	Totali
Aktive			
Paraja e gatshme	21,806	-	21,806
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	34,899	-	34,899
Bono thesari	529,652	-	529,652
Depozita me bankat e huaja	487,529	-	487,529
Aktive me FMN	-	124,482	124,482
Aktive të tjera	351	-	351
Gjithsej	1,074,237	124,482	1,198,719
Detyrime			
Detyrime ndaj bankave vendase	233,246	-	233,246
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	49,099	75,687	124,786
Detyrime ndaj insitucionve qeveritare	665,187	-	665,187
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	130,847	-	130,847
Detyrime të tjera vendase	2,019	-	2,019
Gjithsej	1,080,398	75,687	1,156,085
Pozicioni neto për valuta të huaja	(6,161)	48,795	42,634

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (në vazhdim)

Ekspozimi ndaj rreziqeve të tjera të tregut/ valutore të portofoleve jo të tregtueshme (në vazhdim)

	EUR	SDR	Gjithsej
31 Dhjetor 2008			
Aktive			
Paraja e gatshme	39,674	-	39,674
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	10,403	-	10,403
Bono thesari	541,019	-	541,019
Depozita me bankat e huaja	519,276	-	519,276
Aktive të tjera	406	-	406
Gjithsej	1,110,778	-	1,110,778
Detyrime			
Detyrime ndaj bankave vendase	137,158	-	137,158
Detyrime ndaj insitucioneve qeveritare	908,212	-	908,212
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	24,400	-	24,400
Detyrime të tjera vendase	1,978	-	1,978
Gjithsej	1,071,748	-	1,071,748
Pozicioni neto për valuta të huaja	39,030	-	39,030

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte apo indirekte që shkaktohen nga një shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e BKQ-së, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën si dhe faktorët e tjerë të jashtëm përpos rrezikut kreditor, të tregut dhe likuiditetit siç janë kërkesat ligjore dhe rregullatore si dhe standardet e pranuar gjerësisht të sjelljes korporative. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e BQK-së dhe prek të gjitha njësitë organizative.

Objekti i BQK-së është të menaxhojë rrezikun operacional si dhe të balancojë evitimin e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të BQK-së me administrimin efektiv të kostove.

Përgjegjësia kryesore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për monitorimin e rrezikut operacional i përket stafit menaxhues të çdo njësie organizative. Kjo përgjegjësi shoqërohet me respektimin e të gjitha standardeve të BQK-së për manaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e detyrave dhe përgjegjësi, duke përfshirë këtu edhe autorizimin e pavarur të transaksioneve;
- kërkesat për rakordime dhe monitorime të transaksioneve;
- përshtatshmëria me kërkesat rregullatore dhe ligjore;
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave;
- kërkesat për vlerësimin periodik të rrezikut operacional dhe përshtatshmërisë së kontrolleve dhe procedurave për administrimin e këtij rreziku;
- kërkesat për raportimin e humbjeve operative dhe propozimit të veprimeve korrigjuese;
- zhvillimin e planeve kontingjente;
- trajnimin dhe zhvillimin profesional;
- standardet etike dhe të mirësjelljes;
- zvogëlimin të rrezikut, duke përfshirë dhe sigurimin kur kjo është efektive.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

e) Rreziku operacional (në vazhdim)

Përshtatshmëria me standardet e BQK-së mbështetet nga një program kontrollësh periodike të ndërmarra nga Auditimi i brendshëm. Gjetjet e kontrolleve të Auditimit të brendshëm diskutohen me menaxherët e njësisë organizative me të cilat ato janë të lidhura dhe konkluzionet i dërgohen Komitetit të auditimit dhe menaxhmentit të BQK-së.

f) Administrimi i Kapitalit

Kapitali rregullator

Ligji nr. 03/L-074 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës, aprovuar më datë 5 qershor 2008 nga Kuvendi i Republikës së Kosovës, përcakton kërkesat e kapitalit të BQK-së. Sipas këtij ligji, kapitali i autorizuar i BQK-së është 30 milionë Euro. Sipas dispozitave të ligjit, llogaritë e kapitalit dhe rezervës së përgjithshme duhet të jenë të paktën pesë për qind e shumës së agreguar të balancave kreditore në të gjithë llogaritë e mbajtura në librat e BQK-së siç paraqitet në pasqyrat financiare të BQK-së për çdo vit financiar. Kapitali mund të rritet me vendim të Bordit drejtues të BQK-së dhe aprovim nga Qeveria. Kapitali i BQK-së nuk është subjekt i asnjë lloji kufizimi.

Asnjë reduktim i kapitalit nuk mund të realizohet, përveç rasteve të shpalljes së legjislacionit të ri nga Kuvendi. Kurdo që:

- në bilancin mujor pro forma të BQK-së, vlera e aktiveve bie nën shumën e detyrimeve dhe të kapitalit të autorizuar të paprekur; ose
- fitimi neto i BQK-së për cilindo vit financiar është i pamjaftueshëm për rritjen e kapitalit dhe rezervës së përgjithshme të BQK-së në një nivel të barabartë me pesë për qind të shumës së agreguar të balancave kreditore të të gjithë llogarive në librat e BQK-së të paraqitura në pasqyrat financiare të BQK-së për atë vit financiar

Ministria e Ekonomisë dhe Financave duhet që brenda një muaji nga publikimi i bilancit të tillë financiar, të bëjë një kontribut kapitali në vlerën e deficitit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Administrimi i Rrezikut Financiar (në vazhdim)

f) Administrimi i Kapitalit (në vazhdim)

Kapitali rregullator (në vazhdim)

Kapitali rregullator i BQK-së më 31 dhjetor është si më poshtë:

	Shën imi	2009	2008
Kapitali dhe Rezerva e Përgjithshme			
Kapitali	20	30,000	30,000
Rezerva të përgjithshme	21	11,203	3,736
Fitime të mbajtura		3,720	7,467
Gjithsej		44,923	41,203
Llogaritë e paraqitura në librat e BQK-së më 31 dhjetor			
Detyrimet ndaj bankave vendase	15	233,246	137,158
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	124,786	-
Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare	17	665,187	908,212
Detyrimet ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	130,847	24,400
Detyrime të tjera vendase	19	1,745	1,695
Gjithsej		1,155,811	1,071,465
Kapitali/ Llogaritë e mbajtura në librat e BQK-së më 31 dhjetor		3.89%	3.85%
Përqindja sipas ligjit		5%	5%

‘Detyrime të tjera vendase’ të paraqitura në tabelën e mësipërme nuk përfshijnë balancat si ‘e ardhura e shtyrë e granteve’ ‘kreditorë të ndryshëm dhe detyrime të shtyra’ si dhe ‘llogaritë transitore’.

Sipas Ligjit nr. 03/L-074, e ardhura neto apo humbja neto e BQK-së llogaritet në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

E ardhura neto alokohet çdo vit në një llogari të rezervave të përgjithshme derisa shuma e përgjithshme e llogarive të kapitalit dhe rezervave të barazojë pesë për qind të shumës së agreguar të balancave kreditore të të gjitha llogarive në librat e BQK-së të paraqitura në pasqyrat financiare të BQK-së për atë vit financiar.

Çdo balancë e të ardhurave neto, duhet t’i transferohet Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave si e ardhur në buxhet. Nëse ka një humbje neto, kjo duhet t’i zbritet rezervave të përgjithshme apo kapitalit, sipas radhës.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhmenti i BQK-së diskuton me Bordin drejtues zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave dhe vlerësimeve kritike kontabël të BQK-së, dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencë dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethana të caktuara.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi administrimin e rrezikut financiar (shënimi 4).

Burimet kryesore të pasigurisë në matje

Fonde të lejuara për humbje nga kreditë

Aktivitet e regjistruara me kosto të amortizuar vlerësohen për të identifikuar rënie në vlerë të aktivitet, në bazë të politikave të përshkruara në 3(f)(vi).

Përbërësi specifik në totalin e provizioneve për rënie në vlerë të aktiveve financiare të vlerësuara individualisht, bazohet në vlerësimin më të mirë të rrjedhjeve të pritshme të parasë. Për të llogaritur këto rrjedhje të parave menaxhmenti i BQK-së gjykon mbi situatën financiare të palës në transaksion. Çdo aktiv me rënie në vlerë, matet bazuar mbi cilësitë e tij, dhe llogaritja e rrjedhjeve të parasë që konsiderohen të arkëtueshme aprovohet në mënyrë të pavarur nga menaxhmenti.

Gjykime kritike kontabël në aplikimin e politikave kontabël të BQK-së

Gjykimet kritike kontabël të kryera gjatë aplikimit të politikave kontabël të BQK-së përfshijnë:

Klasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Politikat kontabël të BQK-së krijojnë mundësinë që aktivitet dhe detyrimet të vendosen që në fillim në kategori të ndryshme kontabël sipas rrethanave të caktuara.

Në klasifikimin e aktiveve si të mbajtura deri në maturim, BQK-ja ka treguar se ka qëllimin pozitiv dhe aftësinë për ti mbajtur aktivitet deri në datën e maturimit, siç kërkohet nga politikat kontabël 3 (h).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

6. Aktivët dhe detyrimet financiare

Klasifikimet kontabël dhe vlerat e drejta

Tabela më poshtë paraqet klasifikimin për çdo klasë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të BQK-së, si dhe vlerat e drejta të tyre.

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimi	Kredi dhe llogari të arkëtueshme	Të mbajtura deri në maturim	Të tjera me kosto të amortizuar	Vlera totale e mbartur	Vlera e drejtë
31 dhjetor 2009						
Paraja e gatshme	7	21,806	-	-	21,806	21,806
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	34,899	-	-	34,899	34,899
Bono thesari	9	-	529,652	-	529,652	529,275
Depozita me bankat e huaja	10	487,529	-	-	487,529	487,529
Aktive me FMN	11	124,482	-	-	124,482	124,482
		668,716	529,652	-	1,198,368	1,197,991
Detyrime ndaj bankave vendase	15	-	-	233,246	233,246	233,246
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	-	-	124,786	124,786	124,786
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	-	-	665,187	665,187	665,187
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	-	-	130,847	130,847	130,847
Detyrime të tjera vendase	19	-	-	1,745	1,745	1,745
		-	-	1,155,811	1,155,811	1,155,811
31 dhjetor 2008						
Paraja e gatshme	7	39,674	-	-	39,674	39,674
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	10,403	-	-	10,403	10,403
Bono thesari	9	-	541,019	-	541,019	541,759
Depozita me bankat e huaja	10	519,276	-	-	519,276	519,276
		569,353	541,019	-	1,110,372	1,111,112
Detyrime ndaj bankave vendase	15	-	-	137,158	137,158	137,158
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	-	-	908,212	908,212	908,212
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	-	-	24,400	24,400	24,400
Detyrime të tjera vendase	19	-	-	1,695	1,695	1,695
		-	-	1,071,465	1,071,465	1,071,465

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(në mijë Euro, nëse nuk është shënuar ndryshe)

7. Paraja e gatshme

Paraja e gatshme shprehet e gjitha në Euro.

8. Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja

Këto llogari mbahen në bankat e mëposhtme:

	2009	2008
Deutsche Bundesbank	34,369	9,436
Raiffeisen Zentralbank	145	161
Svenska Handelsbanken	-	130
Commerzbank	381	676
Banque de France	4	-
Gjithsej	34,899	10,403

Të gjitha llogaritë rrjedhëse kanë më 29 dhjetor një vlerësim kreditor prej dhe mbi A-1/P-1, sipas vlerësimit të bërë në vitin 2009 (vlerësimet Standard & Poors/Moody's).

9. Bono thesari

Bonot e thesarit janë letra të borxhit qeveritar nga vendet e Bashkimit Europian. Ato kanë maturitetet deri në dymbëdhjetë muaj dhe janë për t'u mbajtur deri në maturim. Të gjitha bonot janë të përcaktuara në Euro dhe kanë norma efektive interesi nga 0.199% në 1.490% (2008: 1.83% në 4.37%).

Bonot e thesarit lëshohen nga qeveritë e vendeve të Bashkimit Europian si më poshtë:

	2009	2008
Gjermani	99,924	69,537
Francë	164,952	84,929
Hollandë	99,929	54,904
Itali	-	67,128
Portugali	-	43,836
Belgjikë	164,847	220,685
Gjithsej	529,652	541,019

BQK-ja investon në bono thesari me një vlerësim minimal kreditor AA (vlerësimi Standard & Poor's).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

9. Bono thesari (në vazhdim)

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2009 përfshijnë një vlerë prej zero Euro (2008: 267,893 mijë Euro) e cila përfaqëson bono thesari të blera prej BQK-së për Ministrinë e Ekonomisë dhe Financave. Bazuar në Memorandumin e Mirëkuptimit të firmosur me Ministrinë, BQK-ja do luajë rolin e një menaxheri të investimeve për fondet e Ministrisë. Në janar 2010 palët kanë bërë disa ndryshime në Memorandumin e Mirëkuptimit, neni III – *Alokimi i rrezikut*. Bazuar në këtë ndryshim për investimet që kryhen sipas Memorandunit të Mirëkuptimit, të cilat janë në përputhje me dispozitat për menaxhimin e rrezikut sipas Politikës së Investimeve të BQK-së, rreziqet përkatëse do të mbarten nga BQK dhe këto investime do të rregjistrohen në llogaritë e BQK-së. Bazuar në Memorandumin e Mirëkuptimit, BQK gjithashtu merr përsipër përgjegjësinë për funksionimin e duhur të Drejtoratit të Menaxhimit të Mjeteve si njësi e BQK-së, si dhe blerjen në kohë, shlyerjen, pagesën dhe regjistrimin kontabël për të gjitha shumat e investuara të Buxhetit të Konsoliduar të Kosovës.

10. Depozita me bankat huaja

Depozitat me bankat huaja janë të përbëra si më poshtë:

	2009	2008
Depozita		
Raiffeisen Zentralbank	56,500	29,700
Svenska Handelsbanken	-	166,200
ING Bank	-	21,735
Deutsche Bundesbank	-	50,300
KBC	48,835	41,571
Rabobank	10,003	96,579
Danske Bank	87,097	46,813
Commerzbank	4,100	65,700
Banque de France	150,824	-
Banque Centrale du Luxembourg	130,057	-
	487,416	518,598
Interes i përlllogaritur për depozita		
Raiffeisen Zentralbank	-	153
Svenska Handelsbanken	-	92
ING Bank	-	2
Deutsche Bundesbank	-	95
KBC	52	5
Rabobank	-	319
Danske Bank	2	6
Commerzbank	-	6
Banque de France	31	-
Banque Centrale du Luxembourg	28	-
	113	678
Total	487,529	519,276

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

10. Depozita me bankat huaja (në vazhdim)

Depozitat e vendosura me bankat e huaja janë të përcaktuara në Euro dhe fitojnë interes me normë efektive që varion nga 0.05% në 2.05% (2008: 1.41% në 5.00%) si dhe kanë maturitet fillestar nga 1 në 186 ditë (2008: nga 1 në 355 ditë). Të gjitha depozitat kanë më 29 dhjetor një vlerësim kreditor prej A-1/P-1, sipas vlerësimit të bërë në vitin 2009 (Standard & Poors/Moody's).

11. Aktive me FMN

	2009	2008
Kuota në FMN	64,205	-
Titujt SDR	60,253	-
Interesi i përlllogaritur	24	-
Totali	124,482	-

Aktivet e listuara më sipër lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor 2009. Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në FMN, BQK-ja vepron si depozitar dhe agjent fiskal. Kjo është përputhje me Ligjin Nr. 03/L-074 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin No. 03-L-152 për anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Kuota në FMN përfaqëson një kuotë të njëherëshme të regjistrimit që është përcaktuar në kohën e pranimit. Titujt SDR përfaqësojnë aktive të aprovuara nga Bordi i guvernatorëve të FMN-së sipas alokimeve SDR ndaj vendeve anëtare të FMN-së më 28 gusht dhe 9 shtator 2009.

Kuota në FMN – pozicioni i pjesës rezervë dhe titujt SDR bartin interes vjetor prej 0.22% - 0.31%.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

12. Aktivet afatgjata materiale

Aktivitet afatgjata materiale përbëhen si më poshtë:

	Investimet në objektet me qira	Pajisjet	Kompjuterë	Automjete	Gjithsej
Kosto					
Gjendja më 1 janar 2008	1,279	1,271	445	119	3,114
Blerjet	-	188	169	-	357
Daljet	-	-	(1)	(12)	(13)
Gjendja më 31 dhjetor 2008	1,279	1,459	613	107	3,458
Gjendja më 1 janar 2009	1,279	1,459	613	107	3,458
Blerjet	-	84	166	222	472
Daljet	-	-	-	(43)	(43)
Gjendja më 31 dhjetor 2009	1,279	1,543	779	286	3,887
Zhvlërësimi					
Gjendja më 1 janar 2008	64	572	303	67	1,006
Zhvlërësimi i periudhës	64	203	94	17	378
Nxjerrje jashtë përdorimi	-	-	(1)	(12)	(13)
Gjendja më 31 dhjetor 2008	128	775	396	72	1,371
Gjendja më 1 janar 2009	128	775	396	72	1,371
Zhvlërësimi i periudhës	64	217	127	36	444
Nxjerrje jashtë përdorimi	-	-	-	(43)	(43)
Gjendja më 31 dhjetor 2009	192	992	523	65	1,772
Vlera neto					
Gjendja më 1 janar 2008	1,215	699	142	52	2,108
Gjendja më 31 dhjetor 2008	1,151	684	217	35	2,087
Gjendja më 31 dhjetor 2009	1,087	551	256	221	2,115

Investimet ne objektet me qira lidhen me përmirësime të sigurisë së zyrave të BQK-së. Sipas nenit 3 të Ligjit Nr. 03/L-074, BQK, për qëllimet e veta të veprimtarisë, shfrytëzon dhe administron pronën dhe pajisjet, duke përfshirë këtu pasurinë e luajtshme dhe të paluajtshme, që ndodhen në rrugën Garibaldi nr 33, Prishtinë, Kosovë.

Nuk ka aktive të bllokuara si kolaterale më 31 dhjetor 2009 (2008: asnjë).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

13. Aktive afatgjata jo materiale

Aktivitet afatgjata jo materiale përbëhen si më poshtë:

	Programe kompjuterike në zhvillim	Programe kompjuterike	Gjithsej
Kosto			
Gjendja më 1 janar 2008	-	1,017	1,017
Blerjet	25	19	44
Gjendja më 31 dhjetor 2008	25	1,036	1,061
Gjendja më 1 janar 2009	25	1,036	1,061
Blerjet	-	149	149
Gjendja më 31 dhjetor 2009	25	1,185	1,210
Amortizimi			
Gjendja më 1 janar 2008	-	895	895
Amortizimi për periudhën	-	80	80
Gjendja më 31 dhjetor 2008		975	975
Gjendja më 1 janar 2009	-	975	975
Amortizimi për periudhën	-	61	61
Gjendja më 31 dhjetor 2009	-	1,036	1,036
Vlera neto			
Gjendja më 1 janar 2008	-	122	122
Gjendja më 31 dhjetor 2008	25	61	86
Gjendja më 31 dhjetor 2009	25	174	174

14. Aktive të tjera

Aktivitet e tjera përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Të ardhura të përlllogaritura-akruale nga tarifrat	333	357
Llogari të arkëtueshme dhe parapagime	18	49
Gjithsej	351	406

Të ardhura të përlllogaritura-akruale nga tarifrat paraqesin vlerësimet për tarifrat nga ripërtëritja e licencave dhe tarifa të tjera nga institucionet financiare vendore për tremujorin e fundit.

15. Detyrime ndaj bankave vendase

Sipas Rregullës XVII të BQK-së, bankat komerciale që operojnë në Kosovë janë të detyruara të mbajnë rezerva të likuiditetit në shumën prej 10% të depozitave të kualifikuara të klientëve të tyre. Së paku gjysma e kësaj rezerve duhet të mbahet në llogari në BQK.

BQK paguan interes për mjetet e bankave komerciale që mbahen në llogari te ajo deri në shumën e përcaktuar me minimumin e rezervave të detyrueshme prej 10%. Norma e interesit më 31 dhjetor 2009 ishte 0.10% (më 31 dhjetor 2008 ishte 1.25%).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

15. Detyrime ndaj bankave vendase (në vazhdim)

	2009	2008
ProCredit Bank Kosovë	54,138	25,117
Raiffeisen Bank Kosovë	53,005	23,875
NLB Prishtinë	18,697	7,699
Komercijalna Banka - Dega Mitrovicë	2,396	1,132
Banka Ekonomike e Prishtinës	5,913	2,191
Banka për Biznes	5,578	2,025
Banka Kombëtare Tregtare e Shqipërisë	3,354	352
Turk Ekonomi Bankasi Sh.A	9,226	1,381
Totali i rezervës së kërkuar të likuiditetit	152,307	63,772
Shtesa në llogaritë rrjedhëse		
ProCredit Bank Kosovë	42,777	34,242
Raiffeisen Bank Kosovë	2,568	12,438
NLB Prishtinë	1,838	7,023
Banka Ekonomike e Prishtinës	8,096	1,520
Banka për Biznes	16,868	10,164
Banka Kreditore e Prishtinës në Likuidim	59	226
Banka Kombëtare Tregtare Prishtina Branch	2,518	4,852
Komercijalna Banka - Dega Mitrovicë	130	1,179
Turk Ekonomi Bankasi Sh.A	6,085	1,742
Totali i shtesave në llogaritë rrjedhëse	80,939	73,386
Totali i llogarive rrjedhëse	233,246	137,158

16. Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN

	2009	2008
Llogaria e letrave me vlerë e FMN-së	49,099	-
Pozicioni rezervë	15,409	-
Alokimi SDR	60,253	-
Interesi i përlllogaritur	25	-
Gjithsej	124,786	-

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

16. Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN (në vazhdim)

Vlerat e mësipërme lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor 2009. Llogaria e letrave me vlerë e FMN-së paraqet një letër premtimi për t'u paguar nga Qeveria e Kosovës me kërkesë të FMN-së.

Pozicioni rezervë korrespondon me pjesën në mjete rezervë të pagesës së Kuotës në FMN (shiko Shënimin 11), e cila është paguar nga Qeveria e Kosovës.

Alokimi SDR përfaqëson alokimet SDR ndaj vendeve anëtare të FMN-së të aprovuara nga Bordi i guvernatorëve i FMN-së më 28 gusht dhe 9 shtator 2009.

Lidhur me alokimin SDR bartet interes vjetor prej 0.22% - 0.31%.

17. Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare

Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare përfshijnë llogaritë rrjedhëse si më poshtë:

Llogaritë rrjedhëse

	2009	2008
Ministria e Ekonomisë dhe Financave	88,245	403,610
Agjencia e Privatizimit të Kosovës	451,041	498,425
Institucione të përkohshme	797	6,177
Gjithsej llogaritë rrjedhëse	540,083	908,212

Depozita me afat

	2009	2008
Ministria e Ekonomisë dhe Financave	125,104	-
Gjithsej depozitat me afat	125,104	-
Gjithsej	665,187	908,212

Norma efektive e interesit për llogaritë rrjedhëse më 31 dhjetor 2009 është 0.10% (31 dhjetor 2008: 1.25%).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

18. Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike

Detyrimet ndaj entiteteve tregtare dhe publike përfshijnë llogaritë rrjedhëse dhe depozitat si më poshtë:

	2009	2008
Llogaritë rrjedhëse		
Kompanitë e sigurimeve	7,664	15,394
Korporatat e shërbimeve publike	506	1,535
Fondet e pensioneve	122,676	67
Të tjera	2	2
	130,847	16,998
Depozita me afat		
Kompanitë e sigurimeve	-	7,402
	-	7,402
Gjithsej	130,847	24,400

Norma efektive e interesit për llogaritë rrjedhëse më 31 dhjetor 2009 është 0.10% (31 dhjetor 2008: 1.25%) dhe për depozitat me afat nuk është e aplikueshme (31 dhjetor 2008: 3.95% dhe 4.45%).

19. Detyrime të tjera vendase

	2009	2008
Detyrime të tjera ndaj qeverisë	1,210	1,162
Të ardhura të shtyra nga grantet	9	-
Detyrime ndaj ish Bankës Popullore të Kosovës	496	495
Kreditorë të ndryshëm dhe detyrime të rrjedhura	265	283
Detyrime të tjera vendase	39	38
Gjithsej	2,019	1,978

Shuma e detyrimeve të tjera qeveritare përbëhet nga qiratë dhe nga gjambat nga institucionet financiare, të cilat janë arkëtuar nga BQK-ja.

Detyrimet ndaj ish Bankës Popullore të Kosovës ka të bëjë me sa vijon. Pas themelimit BQK ka trashëguar disa shuma të parasë së gatshme në valuta të ndryshme nga ish Banka Popullore e Kosovës. Gjithashtu, në këtë shumë është i përfshirë edhe interesi i akumuluar që prej 5 janarit 2004. Paraja e gatshme së pari është konvertuar në DEM 872 mijë më 22 dhjetor 2000. Balanca e llogarisë me 1 janar 2002 është konvertuar në EUR 446 mijë. Balanca e kësaj llogarie më 31 dhjetor 2009 dhe 2008 përfshin shumën në fjalë bashkë me interesin e akumuluar deri në ato data.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

19. Detyrime të tjera vendase (në vazhdim)

Lëvizjet në të hyrat nga grantet janë si vijon:

	Ministria e Ekonomisë dhe Financave	Banka Botërore	Gjithsej
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2008	-	49	49
Grante të reja gjatë vitit	36	-	36
Të hyrat nga grantet për vitin	(36)	(49)	(85)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2008	-	-	-
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 janar 2009	-	-	-
Grante të reja gjatë vitit	33	-	33
Të hyrat nga grantet për vitin	(24)	-	(24)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 dhjetor 2009	9	-	9

20. Kapitali

Bazuar në Rregulloren e UNMIK nr. 1999/20, kapitali fillestar i BQK-së ishte 5 milionë DEM (2.556 milionë Euro) dhe u deponua nga Autoriteti Qendror Fiskal më 31 mars 2000. Më 8 qershor 2004, bazuar në vendimin e Zëvendësit të Përfaqësuesit Special të Kombeve të Bashkuara (Shtylla e IV e UNMIK-ut), kapitali u rrit nga 2.556 milionë Euro në 10 milionë Euro.

Sipas Rregullores së UNMIK nr. 2006/47, më 15 qershor 2007, pasi është miratuar nga Bordi drejtues, 10 milionë Euro janë transferuar nga rezervat në kapitalin e BQK-së. Sipas Ligjit nr 03/L-074, më 29 korrik 2008, Bordi drejtues miratoi transferimin edhe të një tjetër shume prej 10 milionë Euro, prej rezervës në kapitalin themelor të BQK-së.

BQK-ja i raporton direkt Kuvendit të Republikës së Kosovës. Kapitali i BQK-së nuk është subjekt i ndonjë kufizimi.

21. Rezerva të përgjithshme

Rezervat e përgjithshme u krijuan në përputhje me Rregulloren e UNMIK nr. 1999/20. Më vonë, i janë referuar rregulloreve zëvendësuese të UNMIK-ut.

Sot, niveli i rezervave të përgjithshme rregullohet me Ligjin nr 03/L-074 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës. Fitimi neto i çdo viti financiar, në pajtueshmëri më ligjin dhe me miratimin e Bordit drejtues, transferohet në rezerva të përgjithshme ose në llogarinë e Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

22. Të ardhura nga interesi, neto

Të ardhurat nga interesi, neto përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Të ardhura nga interesi		
Nga investimet me kushte fikse	2,414	33,290
Nga bonot e thesarit	4,010	9,467
Nga llogaritë rrjedhëse	205	84
	6,629	42,841
Shpenzimet e interesit		
Në llogaritë rrjedhëse të entiteteve jo-bankare	1,780	22,011
Në llogaritë rrjedhëse të kualifikuara të bankave	360	3,066
Në depozitat me kushte fikse	360	8,986
	2,500	34,063
Të ardhura nga interesi, neto	4,129	8,778

23. Të ardhura nga tarifa dhe komisione, neto

Të ardhurat nga tarifa dhe komisione, neto përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet		
Nga depozitime parash	220	124
Nga transfertat e jashtme (hyrëse)	75	96
Nga transfertat e jashtme (dalëse)	344	356
Nga sistemi kliringut ndërbankar	196	145
Nga sistemi i regjistrimit të krediteve	93	67
Nga menaxhimi i fondeve të Thesarit	1,500	77
Tarifat e tjera	34	19
	2,462	884
Shpenzimet nga tarifat dhe komisionet		
Për transport parash	203	182
Për transaksione me bankat korrespondente	66	33
	269	215
Të ardhura nga tarifa dhe komisione, neto	2,193	669

24. Të ardhura nga grantet

Të ardhurat nga grantet përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Banka Botërore	-	49
Ministria e Ekonomisë dhe Financave	24	36
Gjithsej	24	85

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

25. Të ardhura operative të tjera

Të ardhurat të tjera operative përfshijnë kryesisht tarifa të vendosura ndaj institucioneve financiare në Kosovë si pjesë e lëshimit dhe ripërtëritjes së licencave, po ashtu edhe tarifa tjera të detyrueshme që kanë të bëjnë me aktivitetet e tyre.

26. Shpenzimet e personeli

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Pagat dhe rrogat	1,495	1,219
Shpenzimet e sigurimit shoqëror dhe shëndetësor	380	326
Trajnimet e stafit	147	132
Bordi Drejtues	108	58
Të tjera	30	36
Gjithsej	2,160	1,771

Numri i punonjësve në BQK më 31 dhjetor 2009 është 167 (31 dhjetor 2008: 158).

27. Shpenzime të përgjithshme dhe administrative

Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative përbëhen si më poshtë:

	2009	2008
Shpenzimet e sigurimit	240	234
Mirëmbajtje dhe riparime	48	69
Mirëmbajtja e programeve kompjuterik	111	108
Shpenzimet e komunikimit (telefon, telex, dhe internet)	85	79
Shërbime komunale	80	70
Shpenzimet e auditimit dhe këshillimit	24	23
Shpenzimet sigurisë dhe ruajtjes	44	44
Udhëtime dhe transport	95	68
Shpenzimet e funksionimit të veturave	28	25
Materiale zyre	28	22
Shpenzime për ushqim dhe reprezentacion	16	12
Shpenzimet për artikuj konsumues për kompjutera dhe pajisje të tjera	41	58
Shpenzimet e publikimit dhe shpenzimet e literaturës	38	51
Shpenzime të përfaqësimit zyrtar	93	27
Të tjera	27	33
Gjithsej	998	923

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

28. Të ardhurat/(humbjet) e përmbledhura të tjera

Humbje të tjera përmbledhëse prej 303 mijë Euro për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2009 (2008: zero) përbëhen nga humbjet dhe të ardhurat e perealizuara nga kurset e këmbimit që vijnë nga diferencat në këmbimet valutore nga përkthimi i aktiveve dhe detyrimeve të shprehura në SDR në librat e BQK-së.

29. Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përbëhen si më poshtë:

	Shëni mi	2009	2008
Paraja e gatshme	7	21,806	39,674
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	34,899	10,403
Bono thesari me maturitet deri në tri muaj		149,893	175,559
Depozita me bankat e huaja me maturitet deri në tre muaj		412,237	505,242
Totali		618,835	730,878

Ekuivalentët e parasë mbahen me qëllimin e likuidimit të angazhimeve afatshkurtëra në para, se sa për investime ose qëllime të tjera. Një investim kualifikohet si ekuivalent i parasë kur ai ka maturim afatshkurtër, më pak se tri muaj nga data a blerjes.

30. Angazhime dhe garanci

Ligjore

BQK-ja është e përfshirë në procedura ligjore rutinë që janë në kursin e zakonshëm të veprimtarisë. Është mendimi i manaxhmentit se rezultati përfundimtar i këtyre padive nuk do të ketë një efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të BQK-së më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2009.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës

Shënime mbi pasqyrat financiare

(Në mijë EUR, nëse nuk është shënuar ndryshe)

30. Angazhime dhe garanci (në vazhdim)

Angazhime të tjera

Angazhimet e tjera përbëhen si vijon:

	31 dhjetor 2009	31 dhjetor 2008
Blerje e aplikacioneve kompjuterike	10	50
Përmirësimi i sistemit të kontabilitetit	765	-
Blerje automjetesh	-	144
Riparime - Instalim i sistemit të zërit	-	42
Totali	775	236

Në vitin 2009, Kosova u bë anëtare e organizatave të grupit të Bankës Botërore - Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (BNRZH), Shoqatën Ndërkombëtare për Zhvillim (SHNZH), si dhe Agjensia për Garantimin e Investimeve Shumëpalëshe (AGISH). Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në Bankën Botërore, BQK-ja vepron si depozitar. Kjo është përputhje me Ligjin Nr. 03/L-074 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin No. 03-L-152 për anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Në qershor 2009, Qeveria e Kosovës lëshoi letra premtimi për të bërë pagesa lidhur me antarësimet në organizatat e përmendura më lart, sipas kërkesës dhe instruksioneve të pagesës të tyre. Shuma totale më 31 dhjetor 2009 e këtyre letrave të premtimit është 4,007 mijë Euro.

31. Veprimet me palët e lidhura

Palët e lidhura përfshijnë menaxhmentin dhe Bordin drejtues. Kompensimet e tyre paraqiten më poshtë:

	2009	2008
Kompensimi për antarët e Bordit drejtues	98	58
Kompensimi për menaxhmentin	133	100
Gjithsej	231	158

32. Ngjarjet pas datës së mbylljes së bilancit

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pasuese pas bilancit për të cilat të ketë nevojë për rregullime ose shënime shpjeguese në këto pasqyra financiare.